

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 3 stemte for, 93 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 157: Forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberevende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (Tilskud og bidrag til undervisning m.v. af svært handicappede elever m.m.).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 31/1 2001. Første behandling 23/2 2001. Betænkning 20/3 2001).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Forespørgsel nr. F 36:

Forespørgsel til justitsministeren:

»Hvilke oplysninger kan regeringen give om forslagene om langt færre rets- og politikredse, og hvad er regeringens holdning til disse forslag?«

Af Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Pia Kjærsgaard (DF).

(Forespørgslen anmeldt 30/1 2001. Fremme af forespørgslen vedtaget 6/2 2001).

Begrundelse

Peter Skaarup (DF):

Forespørgslen til regeringen handler om de initiativer, der i øjeblikket diskuteres på baggrund af Strukturkommissionens rapport, som er modtaget af Folketinget og regeringen, og også Politikkommissionens rapport, som er undervejs, og som der i øjeblikket tales om i den såkaldte Politikkommission.

For begge rapporters vedkommende handler det om, at der skal væsentlig færre retskredse, væsentlig færre politikredse til. Det er noget, vi i Dansk Folkeparti mener er vigtigt at Folketinget får en debat om, hvor vi hører, hvor regeringen egentlig står, sådan at vi er klædt på til de samtaler, der i øjeblikket – skulle jeg hilse og sige – er meget intense ude omkring i kommuner og amter. Man jo er nervøs for, at lige præcis den enkelte kommunes retskreds eller politikreds bliver nedlagt, bliver sammenlagt eller flyttet.

Derfor mener vi i Dansk Folkeparti som sagt, det er vigtigt, at Folketinget får en debat om, hvor regeringen står, og hvor Folketingets parti er står i den her sag.

Oplægget fra Strukturkommissionen, som er kommet, siger, at antallet af retter skal gå fra at være 82 til at være 25, og det første udkast til

kommissionsrapport fra Politikommissionen siger, at antallet af politikredse skal gå fra at være 54 til at være 24. Det er klart, at det får en masse følgevirkninger for de små samfund, specielt for de mindre kommuner, som det er vigtigt at vi diskuterer herinde.

Samtidig ved vi jo også, som vi tidligere i dag har stemt om, at der med rette er en diskussion i gang, om det er rimeligt, at meget af den udvikling, vi ser i Danmark, bliver centraliseret inde omkring de store byer, specielt hovedstadsområdet.

Vi har i Folketinget i dag vedtaget, at ved beslutninger om placering af nye og nedlæggelse af eksisterende statslige arbejdspladser og institutioner skal regeringen prioritere hensynet til en ligelig regional udvikling højt og således tage hensyn til de egne af landet, hvor den økonomiske udvikling ligger under gennemsnittet. Og vi må jo konstatere, at hvis der skal være handling bag de flotte ord, som regeringen også har tiltrådt i dag, ja, så er en af de ting, som vi skal kigge på, jo den praktiske udmøntning af de initiativer, som kommer fra regeringen.

Vi må nok erkende, at når vi ser på den praktiske udmøntning af de flotte ord, så har skridtene en eneste retning: Det er nedlæggelse af kaserne, det er nedlæggelse af redningsstationer, og som det ser ud lige nu, så er det altså også nedlæggelse af politistationer måske, i hvert fald sammenlægning af retter, sammenlægning af politikredse.

Det er noget, der i sidste ende kan ramme den enkelte borger og kan være med til at gøre det sværere at være borger i de små kommuner og i landdistrikterne. Det er ikke en udvikling, vi ønsker i Dansk Folkeparti. Derfor mener jeg, det er rigtigt, at vi her i Folketinget får en debat om, om det er den rigtige udvikling eller det ikke er.

Besvarelse

Justitsministeren (Frank Jensen):

Domstolens og politiets fremtidige opgaver har gennem de senere år været og er fortsat genstand for drøftelser og overvejelser i forskellige sammenhæng.

Drøftelserne har kredset om et helt centralt spørgsmål, nemlig hvordan vi bedst sikrer et moderne og effektivt retsvæsen – et politi og retsvæsen, som er effektivt her ved begyndelsen af et nyt årtusind.

Fremtiden byder på mange nye opgaver, som vi alle forventer at domstolene og politiet skal være i stand til at løse. De nye opgaver, som jeg vil omtale lidt nærmere, har en sådan karakter, at man ikke kan komme uden om også at drøfte, hvilken struktur der skal til for at løse opgaverne. Denne del af overvejelserne, som bl.a. vedrører antallet af rets- og politikredse, er indtil nu foregået i henholdsvis domstolens Strukturkommission og i Politikommissionen. Domstolens Strukturkommission afgav betænkning i januar måned i år, mens Politikommissionens betænkning forventes at foreligge ved årsskiftet. Der er altså tale om et arbejde, der langtfra er afsluttet endnu. Overvejelserne i de to kommissioner er indbyrdes tæt forbundne, idet man under arbejdet er kommet frem til, at de foreslåede rets- og politikredse så vidt muligt bør være sammenfaldende.

Jeg skal i det følgende kort redegøre for Strukturkommissionens forslag samt de foreløbige overvejelser, som Politikommissionen indtil videre har offentliggjort.

Domstolens Strukturkommission har som bekendt foreslået, at byretternes opgaver samles i 25 retskredse i stedet for de nuværende 82. Kommissionens udgangspunkt har været, at byretternes opgaver fortsat bør løses så tæt på borgerne som muligt, men at fremtidens byretter samtidig må have en størrelse, der gør det muligt for dem at opfylde de nye krav, som de må forventes at blive mødt med. Det er kommissionens vurdering, at det vil være vanskeligt at opfylde fremtidens krav fuldt ud, hvis ikke der som udgangspunkt er ansat mindst 6-8 dommere ved den enkelte byret.

Kravene til fremtidens byretter kommer ikke fra Strukturkommissionen selv, men er navnlig formuleret af Domstolsudvalget og af Retsplejerådet. Jeg skal kort skitsere de vigtigste af dem.

Det første krav, jeg vil nævne, vedrører spørgsmålet om begrænsning i anvendelsen af ikkeudnævnte dommere. Domstolsudvalget stillede i sin betænkning nr. 1319 fra 1996 en række forslag, som skulle sikre, at de krav til dommerne uafhængighed, som følger af artikel 6 i den europæiske menneskerettighedskonvention, opfyldes. Udvalgets forslag førte som bekendt til vedtagelse af domstolsreformen, som trådte i kraft i 1999. Tilbage står imidlertid bl.a. Domstolsudvalgets forslag om, at flere retssager bør behandles af udnævnte dommere.

Forslaget skal ses i lyset af et generelt ønske om, at de dømmende funktioner i højere grad,

end det er tilfældet i dag, skal udøves af udnævnte dommere. Dette skyldes, at udnævnte dommere i modsætning til retsassessorer og dommerfuldmægtige nyder den fulde grundlovsbeskyttelse af deres uafhængighed.

Strukturkommissionen har derfor taget udgangspunkt i, at egentlig retssagsbehandling for fremtiden kun bør udføres af retsassessorer og dommerfuldmægtige, hvor uddannelsesmæssige hensyn og hensyn til en hensigtsmæssig resourceudnyttelse taler herfor. Dette vil kræve større embeder med flere udnævnte dommere.

Et andet krav går på behandling af nævningesager. Retsplejerådets flertal har i betænkning nr. 1352 fra 1998 om behandling af nævningesager foreslået, at nævningesager for fremtiden skal behandles ved byretterne som første instans. Forslaget begrundes med, at det er stærkt utilfredsstillende, at der ikke i de alvorligste straffesager er adgang til den samme prøvelse af skyldsspørgsmålet i to instanser som i de mindre alvorlige straffesager, der starter som domsmandssager i byretterne.

Forslaget går ud på, at der ved nævningesagers behandling i byretten vil skulle medvirke to juridiske dommere og seks nævninge. Dette vil i givet fald ikke kunne gennemføres ved de mindste embeder og vil stille krav om en strukturel tilpasning, al den stund at 48 af de nuværende 82 retskredse alene har én juridisk dommer.

Det tredje og måske mest omfattende krav udspringer af Retsplejerådets igangværende overvejelser om en generel reform af den civile retspleje. Retsplejerådet vil efter påske afgive en omfattende delbetænkning om instansordningen, byrettens sammensætning og almindelige regler om sagsbehandling i første instans.

Det forventes, at betænkningen vil indeholde forslag om, at alle civile sager skal anlægges ved byretten i første instans, dog sådan, at sager af principiel karakter kan henvises til landsretten. Forslaget forudsætter, at komplicerede civile sager skal kunne behandles med flere juridiske dommere i byretten. Herudover skal sagkyndige meddommere kunne anvendes i videre omfang end i dag.

Også andre af Retsplejerådets forslag må forventes at stille nye krav til byretterne og dermed til deres størrelse og indretning. F.eks. forventes det, at Retsplejerådet vil anbefale, at byretternes sekretariater styrkes, at byretsdommere i højere grad får mulighed for juridisk specialisering, og

at byretterne udstyres med tekniske faciliteter til bl.a. videoafhøring af vidner.

Strukturkommissionen har herudover selv opstillet nogle mere generelle krav, som bl.a. vedrører god service, effektiv resourceudnyttelse og mindre sårbarhed ved spidsbelastning og ved sygdom.

Jeg skal herefter vende mig mod Politikkommissionens arbejde. Jeg vil indledningsvis understrege, at Politikkommissionen endnu ikke har afsluttet sine overvejelser om politiets fremtidige organisation og ledelsesstruktur, det forventes først at ske ved årsskiftet. Politikkommissionen har dog sidste sommer offentliggjort et foreløbigt udkast til en ny inddeling af landets politikredse. Kommissionens foreløbige overvejelser gik på daværende tidspunkt ud på at nedbringe antallet af politikredse fra 54 til 24. De politikredse, der overvejes, har med enkelte undtagelser i Københavnsområdet samme geografiske afgrænsning som de foreslåede retskredse.

Ønsket er at skabe en struktur, der giver politiet mulighed for at leve op til de krav, der stilles til et moderne politi. Bl.a. skal det sikres, at der kan gennemføres en effektiv og ensartet retshåndhævelse i hele landet, samtidig med at der sikres en effektiv legalitetskontrol med politiets arbejde. Herudover lægger kommissionen stor vægt på, at politiet er lokalt forankret, og at nærheden til borgerne opretholdes. Politikkommissionens foreløbige udspil har givet anledning til et stort antal henvendelser fra bl.a. lokalpolitisk hold; disse henvendelser indgår nu i Politikkommissionens videre overvejelser.

Initiativtagerne til dagens debat har bedt mig redegøre for regeringens holdning til de skitse-rede forslag.

Regeringens holdning er, at vi nu ud over Strukturkommissionens betænkning er nødt til også at have Retsplejerådets og Politikkommissionens kommende betænkninger, før vi tager stilling til, hvordan fremtidens rets- og politikredse skal se ud. Vi bør ikke drage politiske konklusioner, før det fulde beslutningsgrundlag foreligger, det er sagen alt for vigtig til.

Domstolene og politiet står over for store udfordringer i de kommende år. Det er efter regeringens opfattelse ikke meningsfuldt at diskutere rets- og politikredsinddeling uden samtidig at drøfte, hvilke konkrete opgaver vi forventer at politiet og domstolene skal løse i fremtiden.

Det er heller ikke fornuftigt at drøfte en fremtidig retskredsinddeling uden at kende de egentlige forslag til politikredsinddelingen, og dem

kender vi jo som sagt ikke endnu, da Politikommissionen først er færdig med sit arbejde til årsskiftet.

Når Retsplejerrådet og Politikommissionen senere i år fremlægger deres forslag på området, er det regeringen magtpåliggende, at der gennemføres en bred høring over forslagene; det er vigtigt, at alle berørte parter, herunder de berørte lokalsamfund, får god tid til at give deres mening til kende.

Først når det samlede grundlag foreligger og alle har haft lejlighed til at udtale sig om det, vil regeringen tage stilling til den fremtidige inddeling af landets politi- og retskredse. Regeringen ønsker at samle det bredest mulige flertal i Folketinget om en sådan reform. På nuværende tidspunkt vil jeg nøjes med at understrege, at ingen, bestemt heller ikke regeringen, ønsker store enheder bare for størrelsens skyld.

Opgaverne skal fortsat løses så tæt på borgerne som muligt. Derfor er det centralt at finde frem til enheder, der med hensyn til størrelse, placering af organisation, lige netop er store nok til at kunne magte de nye krav og opgaver, som samfundet stiller til vores samlede retsvæsen, hverken mere eller mindre. Det er en diskussion, som jeg ser frem til at tage med Folketingets partier, når det fulde grundlag for diskussionen og ikke kun en tredjedel af det foreligger.

Straks efter afgivelsen af Strukturkommissionens betænkning så vi nogle skarpe politiske udmeldinger i pressen. Det er jeg ked af. Denne sag er så vigtig, at ingen partier i Folketinget bør afskære sig fra at deltage i en seriøs debat ved på forhånd at binde sig til et bestemt synspunkt med hensyn til f.eks. antallet af rets- og politikredse.

Jeg vil derfor i dag benytte lejligheden til at appellere til alle partier her i Tinget om at slå koldt vand i blodet og vente, til vi har det fulde grundlag at diskutere på. Det skylder vi både befolkningen og de mange dygtige mennesker i de bredt sammensatte udvalg, som arbejder hårdt, flittigt og seriøst med de konkrete forslag til fremtidens indretning af landets retskredse og landets politikredse.

Forhandling

Peter Skaarup (DF):

Som nævnt i indledningen bliver det jo nok ikke den eneste diskussion, vi får her i Folketinget af de ting, der ligger i det kommende arbejde med

politi- og retskredses inddeling. Men vi synes for Dansk Folkepartis vedkommende, at det har været vigtigt, at vi allerede nu hører nogle meldinger om, hvor man egentlig står her i Folketinget, hvor regeringen står, sådan at vi kan få en god diskussion i den kommende tid om forudsætningerne for det kommende arbejde på det her område.

Vi har lagt mærke til, at rigtig mange borgmestre, kommunalbestyrelser og amtsråd har henvendt sig til Folketinget, har henvendt sig til regeringen med deres mening om det udkast, der ligger. Og vi må nok konstatere, at det er sjældent, at man har set så megen og så bred en kritik fra forskellige kommunalbestyrelser og borgmestre rundtomkring i landet. Derfor er det selvfølgelig også vores opgave herinde i Folketinget at se på, om det virkelig skal være udgangen på det her, at vi skal gå ned fra de her 54 til 24 politikredse og fra de 82 til 25 retskredse.

Vi har fra Dansk Folkepartis side allerede gjort vores stilling op. Vi mener godt, man kunne forestille sig, at der kunne være nogle gode effektiviseringer, moderniseringer, der også godt kunne betyde nogle enkelte sammenlægninger af politi- og retskredse, men vi mener grundlæggende, at det er forkert, at man allerede på det her tidspunkt går ind og siger, at vi skal have en nedskæring svarende til det niveau, vi ser her.

Der er jo nærmest tale om en halvering eller mere af det antal, vi finder i dag, og det gør, at der fremover bliver længere fra den enkelte borger til dér, hvor de forretninger, der har med domstolene at gøre, kommer til at blive foretaget. Det kan også gøre, at der bliver længere for den enkelte borger til dér, hvor politiet er, for meningen er, at man skal centralisere. »Stort er godt« er ligesom nøgleordet i de ting, som er kommet frem fra kommissionerne.

Vi har i Dansk Folkeparti forstået, at regeringen godt vil afvente – og det er også det, ministeren siger i dag – det endelige oplæg fra Politikommissionen, inden man indleder forhandlinger med Folketingets partier om det. Vi må så bare sige, at vi jo kan se af de referater, som kommer frem i aviserne rundtomkring, specielt i nogle af de distrikter, der bliver hårdt ramt af nedlæggelse af politikredse og retskredse, at der er regeringen ret åben over for, at man godt vil være med til en nedlæggelse af de her politikredse og retskredse. Faktisk så åben, at man næsten med hud og hår forsvarer de oplæg, der er kommet frem fra de to kommissioner, i hvert

fald førsteudkastet fra Politikommissionen og så det fra Strukturkommissionen, som er færdigt, som er kommet os i hænde.

Så selv om regeringen her i Folketinget siger, at man grundlæggende ikke vil tage stilling, skal vi jo ikke læse ret meget indenad i de avisreferater, vi kan se, uden at kunne konstatere, at regeringen faktisk har taget stilling, at der skal være væsentlig færre politikredse og retskredse, og det er en udvikling, vi godt i Dansk Folkeparti vil modgå.

Vi har en række argumenter for det. Vi kan konstatere, at hvis man fjerner domsmandssagerne fra byretterne, vil der ske det, at der bliver længere for vidner og tiltalte til at møde op, og i forvejen har vi ret store problemer med vidner, der ikke møder op, og tiltalte, der ikke møder op til de retsmøder, der aftales. Hvis man så ser på, hvad det fremover vil medføre af flere kilometer til retten for den enkelte person, ja, så bliver der i gennemsnit væsentligt længere fra den enkeltes bopæl, til hvor domstolene fremover vil have deres virke.

I Vest-, Midt- og Sønderjylland kan vi konstatere, at der vil være i gennemsnit 87 km længere til retten, og på Fyn, Lolland-Falster og i Vestsjælland vil der være 50 km længere i gennemsnit. Det vil sige, at fra man skal af sted, og til man kommer hen til retten for at deltage i en retssag, vil der være væsentlig længere. Det vil gøre, at problemerne med at få retterne til at klare deres arbejde på en ordentlig måde vil blive større, og det vil set med vores øjne være ærgerligt, for slet ikke at tale om, at i en række af de her byer, som ikke længere vil have mulighed for f.eks. at køre domsmandssager, vil der ikke længere være basis for at lade den eksisterende advokatforretning fortsætte. Der vil blive klart mindre arbejde for de eksisterende advokatforretninger i de byer, hvor der ikke længere er mulighed for at køre domsmandssager, og derfor vil det ikke være så attraktivt for den enkelte advokatforretning at etablere sig i de byer.

Så vi vil altså se en udvikling, der set med vores øjne går i den forkerte retning.

Jeg skal på vegne af Kristeligt Folkeparti og Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget afventer det endelige forslag fra Politikommissionen vedrørende antallet af politikredse, pålægges det regeringen i forbindelse

med forslagene om færre politikredse og retskredse at prioritere en ligelig regional udvikling i Danmark højt og således tage hensyn til de egne af landet, hvor den økonomiske udvikling ligger under gennemsnittet.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 70).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse:

...

Jeg tror, at jeg må have en lidt klarere tekst, så skal jeg læse forslaget til vedtagelse op lidt senere.

Vi går videre i ordførrækken: Fru Sandy Brinck.

Sandy Brinck (S):

Det er lidt underligt at skulle have denne debat netop nu. Vi skal diskutere fremtidens struktur for retskredse og politikredse, vel vidende at vi endnu ikke har fået anbefalingerne fra Politikommissionens arbejde om politikredsene, og vel vidende, at betænkningen om retskredsene er ude i høring hos de berørte parter.

Socialdemokratiet vil godt appellere til, at vi tager høringsprocessen alvorligt, at vi lytter til de kommentarer, der kommer ind. Det er vores stilling til arbejdet, at folk ude i marken kan påpege fordele og ulemper langt bedre, end vi kan filosofere os frem til dem herinde ved vores skriveborde, lige så vel som vi faktisk mener, at kommissionsarbejdet skal vises den respekt, at man afventer resultatet, inden man slår ud med armene og tager politisk stilling.

Jeg er ikke overrasket over, at Dansk Folkeparti har en anden indstilling til egen formåen og andres viden, men det er vores håb, at resten af Folketingets partier afstår fra at kortslutte den seriøse proces, vi selv har sat i værk.

Socialdemokratiet vil således ikke tage endelig stilling til løsningerne på de udfordringer, der klart tegner sig, både når vi taler retskredse, og når vi taler politikredse, for nye udfordringer er der. Ting forandrer sig, og ting hænger sammen. Retskredsens struktur skal ses i sammenhæng med politikredsens, lige så vel som civilretterne må inddrages i diskussionerne.

Der er mange nye udfordringer, som også ministeren nævnte det, men jeg vil særlig opholde mig ved én, nemlig at vi får to instanser i alle sager.

De færreste borgere tænker vel egentlig over det, men der er faktisk retssager, som i dag star-

ter ved landsretterne, og hvor man ikke kan anke selve skyldsspørgsmålet. Det vil sige, at vi i nogle sager ikke reelt har mulighed for, at to instanser prøver samme sag.

Socialdemokratiet ønsker, at vi skal rette op på den manglende retssikkerhed, og mener, at alle sager bør starte i byretterne, en holdning, vi også gav udtryk for den 7. april 2000, da Folketinget behandlede beslutningsforslag nr. B 110 fra Det Konservative Folkeparti. Det kan undre, at også Dansk Folkeparti for et års tid siden støttede ideen.

Hvordan man i Dansk Folkeparti har tænkt sig, at byretterne skal overdrages flere og mere komplekse sager, uden at det kan føre til nogen som helst form for ændringer i byretterne, overgår min logik.

En anden helt principiel udfordring er, at det for Socialdemokratiet i hvert fald ikke er acceptabelt, at både retskredse og politikredse kan sande til, når der er store sager i et lokalområde. I sådanne situationer må mindre sager vige, og sagsbehandlingstiden bliver for lang. Det skal vi gøre noget ved, og vi skal finde en permanent løsning, som tager højde for samfundsudviklingen.

Socialdemokratiet mener faktisk også, at vi skal se alvorligt på det problem, som Domstolsudvalget påpegede, nemlig at vi bør begrænse brugen af ikkeudnævnte dommere.

Hermed blot tre principielle udfordringer for borgernes retssikkerhed og for retshåndhævelsen i Danmark: Reel mulighed for at anke til anden instans, en rimelig sagsbehandlingstid, og at afgørelserne faktisk er truffet af en udnævnt dommer. Det er udfordringer, som vi ikke mener man bare kan se bort fra.

Mange andre udfordringer kan nævnes, men vi får rig lejlighed til at diskutere disse og deres mulige løsninger. Det er den debat, som vi i Socialdemokratiet ikke ønsker at kortslutte ved at lægge os fast, før vi har de sagkyndiges anbefalinger, og før vi har haft diskussionen med befolkningen.

At Dansk Folkeparti åbenbart synes, at vi fra Christiansborg skal fortælle befolkningen, hvad den skal mene, og ikke omvendt, må stå for Dansk Folkepartis regning. Det kan vi ikke støtte.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Fru Sandy Brink siger som ordfører for Socialdemokratiet, at Dansk Folkeparti vil kortslutte de-

batten. Det synes jeg da ingenlunde at vi har lagt op til, tværtimod vil vi gerne have lov til herinde i Folketinget at være med i debatten.

Det kan jo ikke være rigtigt, at vi nedsætter fine kommissioner, og så afskærer vi os selv herinde i Folketinget fra overhovedet at diskutere sagen, specielt ikke, når den vil få så vigtige konsekvenser, som den vil få for mange af de små samfund.

Jeg vil da også godt citere landets justitsminister, som på et møde, der er refereret i JydskeVestkysten den 6. marts sagde: »...så derfor kunne jeg sådan set bare vente med at gå ind i debatten, men så ville jeg opføre mig som en kylling, og det gør jeg ikke...«. Det sagde justitsministeren i forbindelse med diskussionerne om det her.

Derfor er regeringen inde i debatten. Regeringen er ude på møderne rundtomkring i landet langt inde i debatten, og derfor vil jeg godt spørge fru Sandy Brink, om det så ikke er rimeligt, at vi fortsætter debatten om emnet herinde i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg synes, hr. Peter Skaarup skal tage ud i landet og debattere. Jeg synes, det er derude, det bør foregå, og det vil da glæde mig at skulle møde hr. Peter Skaarup derude.

Jeg synes ikke, at vi kan tage stilling herinde i dag til et spørgsmål, som vi ikke engang har fået ordentligt belyst, hvor vi kun har det halve af nogle anbefalinger fra Politikommissionen. Hvis vi ser på det hele, har vi kun en tredjedel af beslutningsgrundlaget.

Jeg synes, hr. Peter Skaarup skal tage ud og diskutere med befolkningen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt spørge fru Sandy Brink: Er det ikke korrekt, at det er regeringens opfattelse, at vi skal have færre politikredse og retskredse? Det vil jeg godt have et klart svar på. Ja eller nej? Det må man jo kunne vide fra regeringens side og fra regeringspartiernes side.

Så vil jeg godt spørge, om det gør indtryk på Socialdemokratiet, at vi her i Folketinget har vedtaget, at vi skal sikre, at de små områder, altså landdistrikterne, skal have en særlig håndsrækning i forbindelse med diskussionen om statslige arbejdspladser, og om ikke det vil være et forkert signal og en forkert holdning i forhold

til det, vi netop har vedtaget her for lidt siden i Folketinget, hvis vi herindefra nedlægger så mange retskredse og politikredse, som det ser ud til.

Der må vel være nogle praktiske handlinger, man foretager i forlængelse af de vedtagelser, som Folketinget gennemfører, og som regeringen også støtter, og den praktiske handling i forbindelse med det her må vel være, som vi lægger op til i vores vedtagelsesforslag, at man tager de dele med ind i debatten om retskredse og politikredse.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det er pudsigt, som man kan høre, når man sidder herinde. Jeg har ikke som ordfører for Socialdemokratiet sagt noget om, at vi skal have færre retskredse eller politikredse. Det var faktisk hr. Peter Skaarup, der sagde, at Dansk Folkeparti mente, at vi skulle have færre retskredse og politikredse; men det kan man jo slå op i forhandlingerne.

Om det regionalpolitiske: Det skal netop indgå. Vi skal jo netop bruge debatten ude i befolkningen i stedet for herinde til at diskutere, hvad det er for nogle konsekvenser, både ud fra en effektiv ressourcenuyttelse og ud fra nogle regionalpolitiske hensyn. Det er vi helt klar på.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg takker for det sidste svar, for hvis det er holdningen i Socialdemokratiet, så kan man jo roligt støtte det vedtagelsesforslag, som nu er fremsat af Kristeligt Folkeparti og Dansk Folkeparti, for det går jo netop ud på, at man afventer den endelige rapport fra Politikommissionen, og at man medtager aspektet med den regionale udvikling.

Det er de to ting, der ligger i det vedtagelsesforslag, så medmindre fru Sandy Brinck siger noget andet, regner jeg med støtte fra regeringen til det forslag.

Det kan godt være, jeg er tungnem, men jeg har ikke hørt, hvad regeringens holdning egentlig er til det her. Jeg kan konstatere, at når man læser aviserne, kan man meget klart se, hvad regeringens holdning er. Derfor vil jeg godt spørge, og det synes jeg vil være rimeligt at regeringen svarer på, og det må være fru Sandy Brinck, der gør det: Hvad mener regeringen om antallet af retskredse og politikredse? Skal der være flere, eller skal der være færre?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg takker hr. Peter Skaarup for, at jeg pludselig er kommet i regeringen. Men det er jeg altså ikke, og derfor må regeringen redegøre for regeringens holdning.

Jeg redegør for Socialdemokratiets holdning, og den har jeg sådan set redegjort for. Socialdemokratiet kan ikke støtte forslaget til vedtagelse, alene af den grund at vi slet ikke skal beslutte noget på nuværende tidspunkt. Det er det, hr. Peter Skaarup har så svært ved at forstå. Vi skal ikke beslutte noget på nuværende tidspunkt. Tag ud i landet og diskuter med befolkningen, vi skal ikke beslutte noget herinde nu, først når vi har talt med befolkningen.

Det kan undre mig, at hr. Peter Skaarup ikke synes, at vi skal beslutte noget på et tidspunkt, hvor vi har hørt befolkningen, hvor vi har haft en høringsproces, men absolut vil gøre det nu, inden folket er kommet til orde. Tak for kaffe.

Formanden:

Fru Birthe Rønn Hornbech som ordfører.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Efter retsplejeloven inddeles Danmark i 82 retskredse og 54 politikredse. Det er en kendsgerning, og den kan kun ændres, hvis et flertal i Folketinget vedtager det.

Derfor forstår jeg egentlig heller ikke denne forespørgsel, medmindre den er udtryk for, at Dansk Folkeparti ønsker at ændre kredsinddelingen, og det kunne jo lyde, som om det er det, man vil, med det vedtagelsesforslag, man har fremsat.

Jeg kan sige, at Venstre ikke har tanker om at fremsætte noget forslag om ændret kredsinddeling. Vi ønsker ikke en centralisering, men vi er selvfølgelig løbende optaget af, at politiet og domstolene effektiviseres og omstiller sig i takt med, at opgaverne i samfundet ændres.

For Venstre er det helt afgørende, at der ikke bliver længere mellem borger og politi og mellem det patruljerende personale og politiets ledelse.

Vi ønsker heller ikke afstanden forøget mellem de kommunale beslutningstagere og politiet, vi finder, det ville forringe den fælles præventive indsats, en indsats, som vi gerne ser, at både politi og kommuner prioriterer så højt som overhovedet muligt.

Med en centralisering frygter vi også, at politiet vil komme til at bruge al for meget tid på

transport, navnlig af anholdte og af arrestanter, hvis antallet af arresthuse og detentioner halveres. Jeg tror også, det vil blive en meget bekostelig affære at skulle bygge nye politigårde og arresthuse.

Vi finder af hensyn til retssikkerheden også, at det er vigtigt, at der ikke er for lang afstand mellem politi og den anklagemyndighed, der har ansvaret for at udøve den juridiske kontrol.

Større enheder kan også betyde alt for meget skriftlig kommunikation, hvilket hører med til at vanskeliggøre og langsommelig gøre processen, og det er ikke lige det, vi har brug for. Tværtimod ønsker vi en hurtigere og smidigere sagsafvikling med omgående afsoning, for selvfølgelig har dette en væsentlig kriminalpræventiv betydning.

Når det drejer sig om retskredsinddelingen, har vi egentlig det samme synspunkt. Det er helt afgørende for retssikkerheden, at der ikke er for langt fra borger til retterne. Det er også vigtigt, at der er adgang til juridisk rådgivning i området. Vi frygter med færre retskredse, at også advokatkontorerne vil flytte fra de mindre byer, og vi mener, at det er en helt forkert vej at gå, hvis en række byer skal savne både dommerkontor og politigård og advokatkontorer.

I øvrigt er der jo ikke nogen undersøgelser, der kan påvise, at de store retskredse skulle være mere effektive end de små. Tværtimod tyder Rigsrevisionens undersøgelse på det stik modsatte.

Vi har naturligvis læst kommissionens arbejde med stor interesse, men vi synes ikke, at argumentationen for at nedbringe antallet af retskredse er overbevisende. Det virker faktisk besynderligt på os, at det er den lange ventetid ved landsretterne, der skal kunne begrunde en voldsom centralisering af byretterne. For det, der er tale om, er jo, at det er hos landsretterne, at ventetiderne er de længste.

Vi er faktisk meget enige i det, dommeren fra Vordingborg har sagt, at jo længere man kommer væk fra retterne, jo mere fremmedgjort bliver hele systemet, og jeg kunne da komme med den strøtanke i dag, at det måske er et par landsretter til eller en enkelt landsret mere, vi skal have. Det står jo ikke i grundloven, at vi kun skal have to landsretter. Jeg tror, der bliver mere brug for landsretterne fremover, på grund af at mange sager vil indeholde vanskelige retsspørgsmål, grundlovsspørgsmål, EU-spørgsmål, som naturligt bør kunne indbringes for Højesteret uden videre og derfor altså må starte ved landsretten.

Endelig vil jeg fremføre igen, at vi også frygter med den ordning, der er lagt op til af kommissionen, at sådan noget som den lokale retsreportage bliver svækket. Der vil ikke mere være den samme tilskyndelse til at dække de lokale sager.

Sluttelig skal jeg understrege – og der er jeg jo enig med ministeren – at vi finder det naturligt, at Folketinget løbende drøfter domstolenes og politiets fremtidige opgaver og hele tiden er opmærksom på, hvordan vi bedst sikrer et moderne og effektivt politi og retsvæsen. Men vi ønsker altså også at se, om der ikke er andre løsninger end en massakre på rets- og politikredsstrukturen. Og hvem siger, at ministeren overhovedet tør komme med et forslag her i Folketinget? Hvem siger, at ministeren overhovedet er minister, når Politikkommissionens arbejde er afsluttet? Mon ikke Nyrup-tiden da vil være afløst af helt nye tider? Det tror vi i hvert fald på.

Så skal jeg til sidst sige, at Venstre ikke vil kunne medvirke til det forslag til vedtagelse, som jeg forstår Dansk Folkeparti vil komme med. Det forslag til vedtagelse forudsætter jo, at der skal ske en ændring i retskredsstrukturen. Vi er slet ikke enige i, at det er en nødvendig forudsætning.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det var en på mange måder interessant ordførertale, fru Birthe Rønn Hornbech kom med. På den ene side lød det i indledningen, at fru Birthe Rønn Hornbech og Venstre slet ikke forstod, at Dansk Folkeparti kunne finde på at rejse en debat som denne her. Det skulle nærmest være, hvis Dansk Folkeparti forudsatte, at der skulle nedlægges nogle politi- og retskredse. Det forudsætter vi bestemt ikke. Vi stritter imod det med næb og kløer.

Men så glæder jeg mig jo over, at fru Birthe Rønn Hornbech kørte videre med en stor kritik af, hvis man skulle formaste sig til at røre ved politi- og retskredsene; det synes vi da er glimrende.

Men jeg vil godt spørge fru Birthe Rønn Hornbech: Retter den modstand mod nedlæggelsen af rets- og politikredse sig også efter situationen efter et folketingsvalg? Kan vi regne med, at Venstre ikke vil være med til at nedlægge rets- og politikredse i det omfang efter et folketingsvalg?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg er nødt til at henholde mig til, hvad jeg allerede har sagt. Det, der er afgørende for os, er ikke lige præcis antallet af rets- og politikredse. Det, der er afgørende for os, er, at politiet og retsvæsenet er så effektivt som overhovedet muligt, og at borgerne får den bedste betjening.

Betjeningen af borgerne prioriteres altså langt højere, end om der skulle være 82 eller 87 retskredse.

John Vinther (KF):

Nu kan det jo være lidt vanskeligt sådan meget detaljeret at kommentere et udspil til den fremtidige politikredsinddeling, al den stund at vi ikke har set nogen betænkning endnu. Så er det noget lettere med retskredsinddelingen. Der er betænkningen trods alt kommet, og den lægger op til en ganske voldsom nedbringelse af antallet af retskredse.

Vi kan ikke vide det med sikkerhed, men man kunne jo godt have en formodning om, at der så også ville blive lagt op til noget, for så vidt angår politikredsene.

Det Konservative Folkepartis holdning er sådan set den samme, hvad enten det drejer sig om politi- eller retskredse. Det kan godt være, at der i enkelte tilfælde vil være sagligt belæg for sammenlægning; det vil vi så tage stilling til, når nærmere forslag fremkommer omkring det. Men jeg skal også have slået fast med det samme, at vi ikke medvirker til en nedbringelse af antallet af politi- og retskredse i den udstrækning, som kommissionen her lægger op til – på ingen måde.

Politi og domstole er efter vores opfattelse en del, en meget væsentlig del, af den service, som samfundet skal yde borgere og erhvervsliv. Det er for Det Konservative Folkeparti af afgørende betydning, at den service ydes så godt og så tæt på borgerne som overhovedet muligt. Vi vil ikke medvirke til noget som helst forslag, der gør afstanden mellem borgere og politi og domstole større, end den er i dag. Dette sagt i overført betydning.

Det er vores opfattelse, at skulle nogen føle sig fristet til at følge kommissionens anbefalinger, ja, så vil det føre til nogle utilsigtede og helt igennem uønskede konsekvenser. Det er jo ikke bare politistationen og domstolen, der så forsvinder fra bybilledet. Advokaterne – i hvert fald de dygtigste af dem – ja, de vil over tid søge derhen, hvor domstolene er beliggende. Den al-

mindelige borger, der har behov for bistand til noget så elementært som skødeskrivning eller testamente, vil pludselig få langt til den kvalificerede bistand og langt til retsbygningen.

Erhvervslivet vil også opleve, at den service, der er en væsentlig forudsætning for erhvervslivets trivsel, vil flytte sig derhen, hvor domstole og politi rent fysisk er beliggende. Mon ikke det på sigt også vil medføre, at erhvervslivet flytter med?

På den baggrund er det ikke vanskeligt at forestille sig, at en nedbringelse af antallet af politi- og retskredse i den voldsomme udstrækning, der her lægges op til, vil medføre en yderligere svækkelse af de små og mellemstore bysamfund. Det er ikke acceptabelt.

Det kræver i hvert fald ikke megen fantasi at forestille sig, at de problemer, vi allerede har i dag, med udsættelse af retssager for de tiltalte og vidner og med skyldnere i fogedsager, der ikke dukker op, ikke just vil blive mindre, hvis man øger afstanden til retsbygningen. Der er ikke mange argumenter, der taler til fordel for en øget centralisering. Der er derimod, som det fremgår, mange argumenter, der taler imod.

Hvis man vil undgå svækkelsen af de mindre og mellemstore byer, ja, så kræver det jo, hvis man gennemfører denne her model, at man så gør de nuværende selvstændige retskredse til bitingsteder. Derved opnår man efter vores opfattelse ikke noget som helst andet, end at man unødigt fordyrer retssystemet. I det hele taget er kommissionens forslag jo unødigt fordyrende. Dyrt også, fordi disse nye superretter jo kræver opførelse af nye bygninger.

Det kan godt være, at der er et behov for at opkvalificere domstole og politi og specialisere dem for at kunne leve op til fremtidens behov. Vi er sådan set ikke uenige i, at det behov kan være der. Men det skal ikke ske ved at nedbringe antallet af politi- og retskredse. I stedet bør man overveje, om ikke man kan opnå opkvalificeringen ved at henlægge behandlingen af særlige sagstyper, der kræver specialviden, til et antal på forhånd udpegede særlige retskredse.

Så skal jeg allerede nu sige, at Det Konservative Folkeparti ikke kan tilslutte sig forslaget til vedtagelse fra Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti. Ikke fordi vi tror, at vi sådan set er uenige ret langt hen ad vejen, men fordi det forslag jo netop, som også fru Birthe Rønn Hornbech var inde på, alene i sin ordbrug forudsætter, at der skal være en ændring af politi- og

domstolskredsinddelingen, og vi er ganske enkelt ikke enige i, at det er en forudsætning.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Inden jeg giver ordet til hr. Aage Frandsen, skal jeg for fuldstændighedens skyld oplæse forslaget til vedtagelse af hr. Peter Skaarup og hr. Ole M. Nielsen: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg var glad for langt hovedparten af den konservative ordfører, hr. John Vinthers, tale, for den var igen en afvisning af, at vi skal gøre det sværere for borgerne at få en ordentlig behandling hos politiet og retskredsene. Og det glæder mig, at både Venstre og De Konservative støtter de synspunkter, som også andre partier herinde har, herunder Dansk Folkeparti.

Men det, der undrer mig lidt, er jo, at man så ikke vil støtte det forslag til vedtagelse, der ligger, for det ligger jo fuldstændig klart, at de kommissionsarbejder, der er gjort færdige, viser, at man vil have færre retskredse. Første udkast angående spørgsmålet omkring politikredse fra kommissionen viser jo også, at man vil have færre politikredse, og vi er alle sammen rundt omkring i kommunerne, de, der er medlem af de kommunale råd, blevet spurgt, hvad holdningen har været til det her emne, og mange steder har holdningen været, at man har været modstander af det.

Så derfor er diskussionen der. Vi ved nogenlunde, hvor vi står. Justitsministeren har til Jydsk Vestkysten sagt, at han går ind for færre politi- og retskredse, og derfor mener jeg egentlig ikke, at der er ret meget at diskutere.

Derfor vil jeg da godt spørge De Konservative, om det har noget at gøre med, at man ikke reelt mener, at man støtter, at man skal prioritere de mindre samfund højt, for det er jo konsekvensen. Hvis man ikke støtter det her, så støtter man ikke det, der tidligere er blevet vedtaget i Folketinget, nemlig at vi skal sikre, at de små samfund og landdistrikterne får gode forhold.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Nej, det var vist en voldsom overfortolkning af tidligere vedtagelser her i Folketingssalen.

Når Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse, så er det – nu har jeg ikke set det på skrift endnu

andet end det, der blev læst op – fordi man jo netop henviser til, at man i den fremtidige struktur skal lægge vægt på de regionale forskelle.

I og med at man bruger ordet regional, lægger man faktisk også forudsætningsvist op til, at der kan være et behov, en forudsætning, for, at man ændrer i kredsinddelinger. Det mener vi ikke at der er.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det er lidt svært at finde ud af, hvor De Konservative egentlig står i den her sag, for hvis man ikke, samtidig med at man kritiserer de forslag, der er om, at man skal have færre retskredse og politikredse, så vil føre det ud i handling, altså vil sikre, at vi her i Folketinget også giver regeringen nogle signaler om, at det ikke er i den retning, vi vil gå, ja, så skal man jo støtte det forslag til vedtagelse, som er kommet her fra Kristeligt Folkeparti og Dansk Folkeparti.

Så vi er ligesom nødt til at bede om en klar melding. Har det med selve sagen omkring politikredse og retskredse at gøre, eller har at gøre med, at man ikke reelt mener, at man skal tage hensyn til regionalpolitikken og spørgsmålet omkring, at der er nogle områder i landet, som bliver ramt ekstra hårdt, ikke kun ved, at man får nedlagt politi- og retskredse, men også i kraft af denne her udvikling, vi har set, med, at kaserne, redningsstationer og andre ting bliver flyttet væk fra områderne ude i de små samfund i landdistrikterne?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt spørge hr. John Vinther, om han på samme måde som jeg forstår, at det forslag til vedtagelse, som Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti har stillet, i virkeligheden nærmere betyder færre retskredse end det nuværende antal.

»Regionalpolitiske hensyn«. Regionalpolitisk er som regel større enheder end i hvert fald de normale retskredse er, og hvis man f.eks. har et byretssæde i Højer frem for i Sønderborg, så tager man i højere grad hensyn til de svage økonomiske områder. Det vil sige, at det forslag, der er stillet, i virkeligheden kan risikere at resultere i det modsatte af det, som formentlig er forslagsstillernes og i hvert fald nogle partiers hensigt, nemlig at sikre flest mulige retskredse i forhold til i dag.

(Kort bemærkning).

John Vinther (KF):

Til hr. Peter Skaarup må jeg sige, at jeg forstår, at den forespørgselsdebat, vi i dag har, der er rejst af Dansk Folkeparti, handler om den fremtidige kredsinddeling, for så vidt angår politi og retskredse, og det er det, jeg har forholdt mig til.

Alle mulige andre tidligere vedtagelser mener jeg ikke at det tjener sagen at blande ind i det her. Jeg forholder mig alene på vegne af Det Konservative Folkeparti til det forslag til vedtagelse, der vedrører den forespørgsel, vi nu engang har i dag.

Jeg kan bekræfte over for hr. Aage Frandsen, med hensyn til den forståelse hr. Aage Frandsen har af forslaget til vedtagelse, at det i hvert fald kan læses sådan, og det er jo sådan set årsagen til, at jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti meddelte, at vi ikke kunne tilslutte os, for som man kan læse forslaget til vedtagelse, så forudsætter det jo sådan set og åbner døren for en forudsætning om, at der skal være en ændring af politi- og retskredsinddelingen. Den forudsætning mener vi ikke nødvendigvis skal være til stede.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Ja, jeg må indrømme, at jeg har lidt problemer med De Konservatives holdning i den her sag. Jeg forstår fuldt ud modstanden mod de færre rets- og politikredse. Det mener vi også i Dansk Folkeparti.

Men der, hvor vognen falder fra lokomotivet, kan man sige, er i spørgsmålet omkring vedtagelsesforslaget. For mener man noget her i Folketinget med at vedtage, at regeringen ved beslutninger om placering af nye og nedlæggelse af eksisterende statslige arbejdspladser og institutioner skal pålægges at prioritere hensyn til en ligelig regional udvikling i Danmark højt? Mener man noget med det? Så nytter det jo ikke noget, at man stiller sig op i en krog og siger: Det var så det, og så er det slut.

Nej, der er man jo nødt til at se på hver eneste politikområde her i Folketinget og agere ud fra det, ellers får vi jo nøjagtig samme situation, som vi havde her i sommer, med redningsstationer og nedlæggelse af beredskab nede i Sønderjylland, hvor det viste sig, at en række beslutninger truffet af forskellige ministerier alle sammen vendte den tunge nedad ved, at det syd- og sønderjyske område mistede en række funktioner.

Det kunne alle se nok ikke var fornuftigt. Men problemet var, at ministerierne ikke havde talt sammen. Hvis vi ikke taler sammen, hvis vi ikke koordinerer det her, så går det galt, så ryger der mange af de her rets- og politikredse.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Og så er det hr. Aage Frandsen som ordfører.

Aage Frandsen (SF):

Den proces, som vi er i gang med, er sådan set en meget ideel proces i forhold til en god lovgivningsproces, nemlig at der er et udredningsarbejde, der er et kommissionsarbejde, som fremlægger nogle synspunkter. Disse synspunkter er kendt et godt stykke tid. Man kan diskutere dem i Folketinget, og der er stadig væk god tid, inden regeringen laver et lovforslag, hvis den da overhovedet laver et lovforslag. Partierne kan tage stilling ud fra det, og det vil sige, at der er en proces, som varer nogle år.

Derfor betragter vi selve processen omkring det her, uanset om vi er enige eller uenige i det, som meget mere ideel end det, vi ser i nogle andre tilfælde, hvor vi lovgiver herinde.

Forespørgslen drejer sig både om færre retskredse og om færre politikredse. Men da vi jo på indeværende tidspunkt kun kender strukturforslaget vedrørende retskredse, vil jeg primært forholde mig til det, fordi det er svært at forholde sig til noget, som kun foreligger i en foreløbig udgave.

Det, som Strukturkommissionen vedrørende retskredse foreslår, er jo altså, at man reducerer antallet af retskredse fra 82 til 25. Argumenterne er, at det vil øge ekspertisen, hvilket kan være nødvendigt, ud fra at der er flere sager, som skal pådømmes i byretten som første instans.

Så kan man altså ud fra den betragtning og retssikkerhedsmæssige argumenter for færre kredse fremføre, at der bliver, sådan som forslaget lægger op til, flere dommere ved de pågældende kredse. Der er jo i øjeblikket 21 retskredse, hvor der kun er to juridiske dommere, inklusive dommerfuldmægtige og retsassessorer, og der er 18, hvor der er tre personer med den pågældende baggrund og uddannelse. Men efter vores opfattelse berettiger det ikke til, at man skulle indskrænke antallet af retskredse fra 82 til 25.

Vi foreslår, at man går nogle andre veje i retning af at sikre nogenlunde de samme ting; det vil sige, at man i stedet for at nedlægge retskredse i højere grad samarbejder.

I forhold til selve forslaget synes vi, det er meget betænkeligt, f.eks. at borgere i Trondholm og Nykøbing Sjælland Kommuner skal høre under Roskilde som retsinstanshovedsæde. Borgere i Grenå og Nørredjurs hører under Århus, borgere i Møn under Næstved, borgere i Assens under Svendborg, borgere i Thyborøn og Thyholm under Herning, borgere i Hanstholm under Viborg, borgere i Skærbæk, Bredebro og Højer under Sønderborg, og borgere i Nørre-Rangstrup hører under Kolding.

Det er eksempler på, at man på denne her måde laver en centralisering, som giver meget stor afstand fra borger til retssted.

Men som sagt erkender vi, at det kunne give en større ekspertise, og det er selvfølgelig positivt, ud fra at man altså skulle kunne behandle flere sager som første instans. Men bagsiden ved det er altså, at langt flere mennesker får meget lang afstand, og derfor peger vi på andre ting.

For det første synes vi nok, det kunne være rimeligt at se på de steder, hvor man kun har to juridiske dommere, inklusive retsassessor og dommerfuldmægtig, om den enhed er rimelig og stor nok. Men det er altså kun dér, at vi mener man skulle se på det.

Det næste er, at man skal samarbejde de forskellige retskredse imellem, det vil sige, at det er dommeren, der i højere grad flytter, frem for at det er borgerne, der skal flytte.

For det tredje mener vi, at sagerne bliver bedre forberedt for politi- og anklagemyndighed, og for det fjerde, at politi- og anklagemyndighed i højere grad er adskilt, end vi kender det i dag.

Det er ud fra de betragtninger, jeg mener man godt kunne arbejde videre med de her forslag, men altså slet ikke ud fra et udgangspunkt om, at det er et mål i sig selv at reducere antallet.

Tilsvarende diskussioner kunne vi så have omkring politikredse, men det vil vi ikke forholde os til. Der har vi altså det samme principielle synspunkt. Det drejer sig om for os, at politiet er, hvor folk er, og det vil sige, at det ikke drejer sig om at nedlægge politistationer. Det er heller ikke et formål i sig selv at opretholde et antal politimestre. Det afgørende er, at politiet er til stede.

Med hensyn til forslaget til vedtagelse synes jeg, at man i forhold til debatten i dag kan sige, at det er fornuftigt nok, at vi diskuterer det på nuværende tidspunkt, men man begynder at lægge ind, at nu skal man gøre det på en bestemt måde, specielt også fordi det er et meget tolkeligt forslag til vedtagelse, der ligger.

Man skal tage regionale hensyn. Som udgangspunkt skal man gøre noget, måske have færre retskredse, men det er regionale hensyn. Det vil sige, at der altså skal ligge noget i det sydjyske og i det nordjyske område. Men hvor mange og hvordan står der ingenting om. Det synes jeg heller ikke er klogt på nuværende tidspunkt.

Det andet er, at man så skal tage hensyn til de egne af landet, hvor den økonomiske udvikling ligger under gennemsnittet. Det kan jo så betyde, at hvis man vil tage det, som ligger i strukturforlaget, så tager man hensyn til de egne af landet, hvor det økonomiske gennemsnit ligger lavt, hvis man f.eks. siger, at vi godt nok laver en retskreds, som man har foreslået her, men at retssager ikke skal ligge i Kolding, men i Nørre-Rangstrup.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg er enig med hr. Aage Frandsen fra SF med hensyn til de holdninger, som er fremkommet her omkring modstanden mod færre retskredse. SF vil så ikke tage stilling til antallet af politikredse, selv om der jo altså ligger et første udkast, der siger, at der også skal være færre politikredse. Det er i orden med Dansk Folkeparti, det kan vi sagtens være med til. De diskussioner får vi jo løbende hen ad vejen.

Det, som vi hæfter os lidt ved i forhold til SF's ordførertale, er spørgsmålet omkring forslaget til vedtagelse. Vi undrer os over, hvordan man herinde kan vedtage, at vi skal tage hensyn til områder, der har det svært, når det gælder udflytningen af statslige arbejdspladser, økonomisk udvikling og andre ting, når man så samtidig på et vigtigt område lige i forbindelse med det her, nemlig en ny, stor reform af politi- og retskredse, så ikke vil være med til at tage hensyn til denne her svage udvikling.

Hvis ikke vi gør det inden for de enkelte politikredser, så går det i én eneste retning, og det er, at koordineringen, samarbejdet mellem ministerierne ikke er tilstrækkelig god til, at vi sikrer de små samfund, landdistrikterne, de områder, hvor den økonomiske udvikling ikke går så stærkt.

Dér vil jeg godt spørge SF: Er man ikke enig i, at vi er nødt til inden for alle områder at se på den udvikling her?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Først med hensyn til antallet af politikredse: Der er vi uenige i det forslag, der ligger der, men det er jo ikke noget endeligt forslag, og vi ønsker ikke, man skal skære antallet af, og der siger vi så »politistationer«, ned. Det er det, vi er optaget af, mere end det er antallet af politimestre. Men vi ønsker, at politiet skal være det sted, hvor de er i dag, og gerne i nogle tilfælde flere steder.

Med hensyn til forslaget til vedtagelse er det altså ikke det mest begavede forslag til vedtagelse, der er fremsat i Folketinget. Det er et meget upræcist forslag, for det betyder i virkeligheden, at det, hr. Skaarup nu siger, er, at nu skal der altså for alt i verden ligge en byret i Nørre-Rangstrup og i Højen. Den skal sådan set ikke ligge i Tønder. Fordi den økonomiske udvikling er klart ringere i Højen, Bjerringbro, Skærbæk, Nørre-Rangstrup end i Tønder, skal vi så flytte dem fra Tønder til en af disse kommuner?

Nej, det skal vi selvfølgelig ikke, og derfor er forslaget i bedste fald overflødigt, i værste fald meningsløst, og i allerværste fald er det vildledende for den diskussion, som vi skal have efterfølgende.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan bare konstatere, at vi er enige, SF og Dansk Folkeparti, om det her. Vi er også enige om, at det ikke er så godt, at vi allerede nu fra Folketingets side går ind og tager endelig stilling, og derfor er det, vi siger: Det, der er vigtigt, når vi så skal tage stilling, er, at man også fra regeringens side har gjort sig nogle tanker om, hvordan det her vil påvirke udviklingen af landet som helhed. Og udviklingen af landet som helhed vil få det problem med det forslag, der ligger, og det kan vi jo se at i hvert fald justitsministeren til en vis grad støtter i de udtalelser, der har været i pressen; det er faktisk meget klart, at justitsministeren gør det, hvis det bliver det endelige.

Nu håber vi, at der kommer en anden regering efter næste valg, og at det valg kommer inden dette, men hvis det her bliver det endelige, så får man ikke taget de meget vigtige politiske hensyn, der skal tages over for de mindre byer og landdistrikter, som samtidig med at de mister kaserner, samtidig med at de mister redningsstationer, samtidig med at de mister postkontorer, samtidig med at de mister skoler, ja, så altså også mister deres lokale retskreds.

Så det er ikke en stillingtagen til, om der skal være en retskreds i Tønder eller ej, men det er en stillingtagen til, om regeringen skal tage det her aspekt med ind i debatten, og det gør den ikke, det kan vi jo se på det udkast, der allerede ligger omkring retskredsene.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil spørge hr. Aage Frandsen, om hans parti og han selv står bag ved det forslag til vedtagelse, som hans parti var med til at foreslå og stemme for i fredags.

Hvis hr. Aage Frandsen gør det, så kan man sige – og det sagde hr. Aage Frandsen også – at det forslag i bedste fald er overflødigt, for der står nøjagtig det samme i det, der er forelagt her, og regeringen var ifølge den vedtagelse i fredags forpligtet til nøjagtig det, der står i det forslag til vedtagelse her, der er bare nogle herinde i det hus, der ikke har fundet ud af det endnu, men det kommer man til at lære.

At tage hensyn til betyder da ikke, at man skal opføre sig åndssvagt og flytte dommerkredsene derud, hvor der bor syv mennesker, og hvor indkomsten er lav, selvfølgelig ikke det. Det betyder da, at man skal opføre sig intelligent.

Så kan man altid kritisere et forslag til vedtagelse for, at det er for lidt konkret. Hvis det er for konkret, så er man imod det, der står deri, det er jo ret normalt herinde. Det er i hvert fald heller ikke det mest opfindsomme, der er sagt i denne her sal.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Tidsforløbet i det her er: Nu har vi fået rapporten fra kommissionen vedrørende retskredse, så kommer der senere en rapport vedrørende politikredse, så kommer der noget fra Retsplejerådet. På baggrund af det kommer regeringen med et forslag, denne regering er den regering, der er efter næste folketingsvalg, for det kommer ikke på denne side af et folketingsvalg, det tror jeg vi alle sammen godt er klar over. Det vil sige, at vi kan vedtage hvad som helst her i Folketinget, det har rent juridisk ingen virkning i forhold til efter næste valg.

Vi kan konstatere herinde i Folketinget, at der er klart flertal, klart flertal, for, at man ikke skal lave en masse indskrænkninger i antallet af retskredse. Det er konstateret, og derfor forstår jeg ikke, hvorfor man, og det kan jeg forstå er hver gang, der skal laves en vedtagelse i Folketinget,

skal have den her med. I hvert eneste forslag til vedtagelse herinde skal man lave den her, også selv om det pågældende tema primært drejer sig om noget andet.

Men jeg kan altså love hr. Ole M. Nielsen: SF står hundrede procent bag det, vi vedtog i dag. Selvfølgelig gør vi det, og det skal ikke være noget med, at vi, efter at vi ikke har villet stemme for det her i denne forbindelse, fordi det i virkeligheden kan betyde det modsatte, så skal skydes i skoene, at vi ikke er enige i det her spørgsmål.

Jeg synes, det er lidt kedeligt, at hr. Ole M. Nielsen er med på den her, for det tror jeg sådan set at hr. Ole M. Nielsen havde været bedst tjent med ikke at have været. Men det er jo så sket, og så må jo vi så håbe på, at det ikke sker en anden gang.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jamen så er vi jo for så vidt ude over problemerne, rent bortset fra at det ikke handler om en kommende regering. Det gør det nemlig.

Nu skal jeg læse op, hvad der stod i første afsnit af forslaget til vedtagelse fra i fredags: »Regeringen pålægges ved beslutninger om placering af nye og nedlæggelse af eksisterende statslige arbejdspladser og institutioner at prioritere hensynet til en ligelig regional udvikling i Danmark højt og således tage hensyn til de egne af landet, hvor den økonomiske udvikling ligger under gennemsnittet.«

Og det er rigtig, at det er et pålæg til den eksisterende regering, men det er vedtaget af samtlige partier, så medmindre den næste regering kommer til at bestå af partier, som ikke er i Folketinget i øjeblikket, gælder det altså også for den næste regering.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu synes jeg jo ikke, vi skal tale os fra hinanden. Jeg vil også gerne holde fast i det, som hr. Aage Frandsen sagde, nemlig at der her i Folketinget er konstateret et bragende flertal imod, at de henholdsvis forslag og udkast, der ligger omkring politi- og retskredse, altså nedlæggelse af en række af dem, får virkning. Det er jo glimrende, og det er vi enige om.

Men det, der er problemet set med vores øjne, er, at når det kommer til den praktiske udformning af det, så ved vi jo udmærket, at det mange gange ender med, at ministeren for lukkede

døre laver en eller anden snørklet samarbejdsaf-tale, hvor man bliver enige om, at nu fjernes der alligevel en række politikredse og retskredse.

Og der kan jeg lige så godt sige med det samme, at det er vi ikke med til i Dansk Folkeparti, og vi vil ikke være med til, at det går ud over bl.a. de samfund, som i forvejen bliver hærgnet af nedlæggelser, som også denne her regering står bag.

Derfor synes vi, emnet er utrolig vigtigt, og jeg vil også godt spørge SF, om ikke man mener, at vi forpligter regeringen ikke bare i en vedtagelse, men på de områder, hvor det er relevant. Og det her er uhyggelig relevant, for det er et kæmpestort diskussionsemne, som bliver diskuteret meget i de kommende år.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Det, der blev diskuteret i fredags, og som blev vedtaget i dag, var, at regeringen i forhold til statslige arbejdspladser skal sørge for, at man har denne spredning.

Her foreligger der ikke fra regeringens side et forslag om at fjerne det. Der ligger et forslag fra et udvalg, og der kommer nogle andre forslag fra andre udvalg. Men der ligger jo ikke noget forslag fra regeringens side. Der ligger heller ikke noget forslag fra dele af oppositionen, inklusive os, om, at man f.eks. skulle lave tre yderligere retskredse. Det ville jo også være en udflytning af yderligere statslige institutioner.

Det er derfor, at det her forslag til vedtagelse i dag ikke kommer på det bedste tidspunkt. Det er ikke det bedste forslag, men det kunne være, at det en anden gang kunne være interessant, nemlig i forhold til, hvornår forslaget ligger der fra regeringens side efter et folketingsvalg, for jeg skønner, det bliver efter et folketingsvalg.

Derfor vil jeg gerne understrege: Vort synspunkt på det her er helt uafhængigt af, om vi stemmer ja eller nej til vedtagelsen. Vi synes, vedtagelsen er u hensigtsmæssig. Derfor stemmer vi ikke for den. Og vi har kun lavet den åbning, at det er de allerallermindste retskredse, man måske kan se på, og så kan man ellers lave et bedre samarbejde retskredsene imellem. Derfor er det kunstigt, at man prøver på at sige: Nu skal man stemme for eller imod en vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen nu synes jeg, der har været megen diskussion også om den vedtagelse fra forleden dag om ligelig regional udvikling. Derfor vil jeg

spørge hr. Aage Frandsen, som jeg forstår deler vores opfattelse om decentralisering, for sådan er det jo tit med SF og Venstre.

Kan vi ikke godt blive enige om, at ligelig regional udvikling altså ikke er hovedhensynet, når man taler om, hvor der skal være politi? Der må altså være mest politi, dér hvor kriminaliteten er størst. Kan vi ikke godt blive enige om det?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg kunne have nøjedes med at svare ja.

Jeg vil godt tilføje, at formålet med mit eksempel med Nørre-Rangstrup, som jeg hverken har noget for eller imod, og Kolding, er jo, at man ud fra dette forslag, sådan som det er formuleret, skulle tro, at det var rigtigere at lægge domstolen, byretten og politiet i Nørre-Rangstrup frem for i Kolding. Det er ikke, fordi jeg mener, de er specielt kriminelle i Kolding, men alene af den grund, at der bor flere mennesker i Kolding, er sandsynligheden nok større dér end i Nørre-Rangstrup.

Derfor er jeg helt enig med Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, i, at det er et entydigt ja.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det fru Sonja Albrink som ordfører.

Sonja Albrink (CD):

Som justitsministeren også nævnte i sin tale, afødte såvel offentlighedsloven af Strukturkommissionens betænkning som udkastet/skitsen fra Politikommisionen en del politiske kommentarer i medierne, og det er da naturligvis en ærlig sag at kommentere oplysninger, som tilgår offentligheden.

Men også som justitsministeren tilkendegav, synes vi i CD, at der kan være sund fornuft i at se spørgsmål om rets- og politikredsreformer i én sammenhæng.

En reduktion af retskredse og politikredse vil give nogle dønninger, ikke mindst i de lokalområder, som den kommer til at vedrøre, hvis der sker ændringer.

I CD agter vi at lade os styre af god gammeldags pragmatik med udgangspunkt i eventuelle reformers betydning for brugerne af systemerne. Med andre ord er det altafgørende for os, hvordan borgerne vil opleve ændringerne.

Argumentet om, at færre politikredse vil betyde større afstand for den enkelte til sit politi, og

her tænker jeg selvfølgelig på afstanden til politiet, gælder altså ikke i første omgang afstanden til politimesteren eller politikredsens centrale administration. Nej, den afstand, som jeg tænker på, er afstanden til den nærmeste patruljerende politimand eller afstanden til min lokale politistation, hvor jeg meget gerne skulle kunne aflevere min anmeldelse eller få fornyet mit pas eller mit kørekort. Altså helt dagligdags politiforretninger.

Hvis en politikredsreform med et reduceret antal politikredse også har som konsekvens at forøge den afstand, som jeg lige har talt om, dvs. at distancere de rigtige politifolk eller de dagligdags politiforretninger fra borgerne, så er vi i CD ikke med til det.

Men jeg synes også, at det, før det endelig er bevist, er vigtigt, at det arbejde, som bliver udført af højt estimerede mennesker, skal have lov til at få en chance for at blive vurderet lidt nærmere. Ret beset har vi jo ikke set det endelige udspil fra Politikommissionen.

Når det gælder en reform af retskredsene, er det da også kun naturligt og fornuftigt at se dette i sammenhæng med en eventuel politikredsreform og ikke mindst en eventuel større eller mindre retsplejereform.

Som også ministeren nævnte, må der forventes at blive stillet større krav. En gennemgribende reform af den civile retspleje vil stille større krav til byretterne og deres sammensætning.

Hvis jeg kort skal sammenfatte de ting, som jeg netop har nævnt, er vi altså i CD af den opfattelse, at Politikommissionen skal have lejlighed til at gøre sig færdig, før man begynder at pille ved politi- eller retskredse.

Vi vil ikke på forhånd stå her og afvise ting, som vi reelt ikke kender, og ret beset ved vi jo rent faktisk ikke, hvilke forudsætninger de nye retskredse skal arbejde under.

Vedrørende det fremsatte forslag til vedtagelse skal jeg på CD's vegne tilkendegive, at vi ikke kan støtte det.

Elisabeth Arnold (RV):

Allerførst vil jeg gerne takke justitsministeren for et meget afbalanceret og grundigt svar på denne her forespørgsel. Jeg synes, det var meget klogt af ministeren at opfordre alle de politiske partier her i Folketinget til at slå koldt vand i blodet, fordi vi netop er i starten af en formodentlig temmelig lang proces, hvor vi afventer flere rapporter.

Der er 82 retskredse og 54 politikredse i Danmark. Det er jo ikke noget tal, som er hugget i marmor og nedbragt fra Sinai Bjerg. Det er en menneskeskabt kredsinddeling, og derfor kan den også ændres. Den kan ændres ved en simpel vedtagelse her i Folketinget.

Men man får somme tider indtryk af, når man diskuterer denne inddeling, at den er noget evigtvarende, som aldrig nogen sinde kan ændres: En inddeling, som burde placeres i Danmarks grundlov. Sådan bør det selvfølgelig ikke være.

Hvis der er en fornuftig grund til at ændre kredsinddelingen, skal man selvfølgelig gøre det. Men det er jo den proces, vi er i gang med.

Ønskerne fra retsplejeeksperterne går på, at man gerne vil have to instanser i alle sager, at man gerne vil have, at alle sager starter ved byretten, og at man får ventetiderne i retssystemet ned, og at man får flere uddannede dommere pr. byret, sådan at man kan klare mere komplicerede sager. Alt sammen er det meget fornuftige ønsker om en forhøjet kvalitet i den service, som borgerne skal have.

Ønskerne fra borgerne har jeg ikke set udkrySTALLISERET nogen steder, men jeg kunne forvente, at det var noget i retning af, at man gerne ville have en hurtig betjening og gerne en god og en ordentlig betjening, at man gerne ville have nærhed, og at man gerne ville have tryghed. Alt sammen fuldstændig forståelige ønsker. Man vil gerne have en fornemmelse af, at der er myndigheder i byen, som man kan henvende sig til, og hvor man kan få en god og ordentlig og fagmæssigt betryggende betjening.

Det Radikale Venstre ønsker et velfungerende retssystem, og vi ønsker også et retssystem, der er synligt og nærværende for borgerne i hele landet. Den proces, vi er i gang med, er efter min bedste overbevisning grundig, seriøs, og den er uden forud fastsat facit. Der er altså ikke en masterplan bagved, som siger: Ha, det er dét her, vi ender med at vedtage. Venner, nu har vi bare en skindebat her et par år i forvejen, og så ender vi med at presse en eller anden færdig plan ned over hovedet på befolkningen.

Sådan er det ikke. Der er tre rapporter eller tre tilkendegivelser, vi skal diskutere. For det første den tykke rapport, vi allerede har fået, om retskredsinddelingen. Den er kommet. Sidst på året eller måske først til næste år kommer så forslag til en ny politikredsinddeling. Det kender vi ikke endnu. Så venter vi i øvrigt også på Rets-

plejerådets rapport og de synspunkter, de måtte have på de forskellige aspekter.

Jeg synes, det ville være halsløs gerning og virkelig uprofessionelt arbejde, hvis vi her i Folketinget allerede på nuværende tidspunkt lagde os fast på nogle ganske bestemte løsninger på det her meget, meget vigtige emne.

Det Radikale Venstre kan ikke støtte den vedtagelse, der er fremsat.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt spørge fru Elisabeth Arnold, om Det Radikale Venstre er enig i det, som justitsministeren har sagt, nemlig at en reform af retsplejelovent skal ende med færre politi- og retskredse, og om Det Radikale Venstre er enig med justitsministeren, som i JydskeVestkysten den 6. marts i år er citeret for: »Politiet ude omkring kan ikke klare opgaverne. Hver gang rykker et hold ud fra København, og de lokale betjente er bare nogen, der går i vejen. En sådan udvikling ønsker jeg ikke.«

Er det holdninger, Det Radikale Venstre deler?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har ikke læst det pågældende citat fra dagbladet JydskeVestkysten, og jeg vil ikke forholde mig til det citat, som åbenbart er taget direkte fra justitsministerens mund, og som hr. Peter Skaarup citerede.

Jeg kan kun sige, hvad jeg også sagde i mit indlæg, at denne proces er uden forud fastsat facit. Og forespørgslens tekst går på, om man vil tage afstand fra et system med, så vidt jeg husker, langt færre rets- og politikredse, end det er tilfældet i dag.

Jeg lagde også op til, at tallet 82 retskredse og 54 politikredse for mig at se ikke var noget uforanderligt tal. Dette kan ændres ved en vedtagelse her i Folketinget. Det vil jeg ikke på forhånd afskære et kommende Folketing fra at tage stilling til.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Men et eller andet sted må en ministers udtalelser vel også dække et regeringsparti.

Jeg ved godt, fru Elisabeth Arnold ikke er medlem af regeringen, men fru Elisabeth Arnolds parti, Det Radikale Venstre, er medlem af regeringen. Derfor vil jeg da godt spørge: Er det sådan, at man slet ikke inden for Det Radikale

Venstre har diskuteret den her situation? Har man ikke en holdning til det? Den ene rapport er jo færdig, og den kan man meget klart læse igennem, og den siger, at man skal gå fra de her 82 retskredse i dag til 25 retskredse, og der må man vel have en holdning om, hvorvidt man ønsker en centralisering, som dét vil være udtryk for, eller en fortsat rimelig grad af decentralisering, som det store tal er udtryk for.

Ønsker man færre rets- og politikredse, som regeringens minister på området ønsker, eller ønsker man det ikke?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Peter Skaarup sad nede på sin plads, da jeg holdt min ordførertale, og han så ud, som om han var vågen. Men det har han åbenbart ikke været.

Jeg udtalte mig på Det Radikale Venstres vegne: Vi er dybt optaget af disse problemer, og hvis hr. Peter Skaarup vil gøre sig den ulejlighed at læse min tale, når den bliver trykt, kan han undgå at stille flere spørgsmål. Jeg vil ikke læse den højt én gang til, for det var Det Radikale Venstres synspunkter, jeg udtrykte, og ikke andres.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

Der er fordele og ulemper ved den nuværende byretsstruktur med flere enheder, nøjagtig som der vil være fordele og ulemper forbundet med at reducere antallet af byretter, som det foreslås i betænkningen fra domstolenes Strukturkommission.

Fordelene ved mange enheder er, at de fleste borgere bor forholdsvis tæt ved den lokale ret. Det kan have en betydning for borgernes oplevelse af et stærkt og sammenhængende nærmiljø og for lokalrådets oplevelse af identitet og fællesskab. På den anden side giver det en række problemer, at mange af disse enheder er meget små med kun 1 eller 2 udnævnte dommere og et mindre antal juridiske og administrative medarbejdere.

Det vil gøre det meget vanskeligt for disse byretter at løfte de opgaver, som er foreslået af Retsplejerådet, nemlig at byretterne skal være første instans ved alle civile sager, og at der skal skabes mulighed for at behandle civile sager kollegialt, det vil sige med flere dommere.

Der kan også være nogle retssikkerhedsmæssige problemer ved en alt for tæt tilknytning mellem dommerne og de personer, som er involveret i konkrete sager.

Hertil kommer, at det også må indgå i overvejelserne, hvordan vi mest effektivt anvender de offentlige ressourcer på dette område. Det kan jo godt være, at vi kan finde andre områder, hvor der er mere brug for de ressourcer, vi kan spare på en ændret domstolsstruktur. Derfor vil Enhedslisten gå positivt ind i de fortsatte drøftelser af betænkningens forslag, uden at vi på nuværende tidspunkt vil lægge os fast på, hvor mange byretter der skal være.

Vi er enig med regeringen i, at det vil være fornuftigt at lytte til resultatet af den høringsproces, som nu er igangsat. I den diskussion vil Enhedslisten lægge særlig vægt på, at nogle af de retshandlinger, som almindelige mennesker relativt ofte har brug for, bliver anbragt så tæt på borgerne som muligt. Det kan bl.a. dreje sig om tinglysning, fagedret, skifteret m.v.

I forhold til spørgsmålet om antallet af politikredse er Enhedslisten egentlig rimelig græskkatolsk. For os er der to ting, som er helt afgørende; for det første, at borgerne ikke skal rejse langt for at få ordnet almindelige mellemværender med politiet såsom f.eks. pasudstedelse, og for det andet, at borgerne, hvis de har brug for det, kan få hjælp fra politiet inden for en overskuelig tid. Men derudover er vi til fald for gode argumenter, og dem vil der forhåbentlig komme mange af i den diskussion, som forestår.

Ole M. Nielsen (KRF):

Ja, hvordan den græskkatolske kirke har det med retssystemerne, det må jeg indrømme at jeg ikke helt har styr på. Til gengæld tror jeg, fru Elisabeth Arnold har helt ret i, at antallet af rets- og politikredse i Danmark ikke er nedfældet på Sinaibjerget; det tror jeg så til gengæld er nogenlunde sikkert. Der kommer jo sådan flere gode vinkler ind.

For mig at se er der mere regionalpolitik end retspolitik i den debat her, og der er da i hvert fald udelukkende retspolitik i det forslag til vedtagelse, som jeg er medforslagsstiller til sammen med hr. Peter Skaarup; det var selvfølgelig også derfor, jeg sagde ja til det. Skulle vi til at lave retspolitiske vedtagelser sammen, kan det jo godt ske, vi fik større vanskeligheder, men det kunne da selvfølgelig være en øvelse værd en gang.

Jeg vil gerne sige tak for ministerens udmærkede redegørelse for det område her, men også opfordre ministeren til at slå koldt vand i blodet. Det synes jeg der er god grund til. Jeg er helt enig i, at antallet af rets- og politikredse i Danmark naturligvis ikke er helligt, altså selvfølgelig kan der da røres ved det. Men der er jo en nær sammenhæng alligevel med regionalpolitikken.

Og når man kigger på forslaget til vedtagelse, og hvordan man – ligesådan med den vedtagelse, vi havde i fredags – skal tage hensyn, så betyder det jo ikke, at det er det eneste hensyn, man skal tage. Det er klart, at med små retskredse må det ikke gå ud over retssikkerheden derved, at der ikke er en ordentlig kvalificeret dommerstand, besætning til at varetage arbejdet. Men omvendt, med store rets- og politikredse må det heller ikke gå ud over retssikkerheden, ud over folks tryghed, ud over folks fornemmelse af, at de kan få deres ret, at de er i nærheden af politibeskyttelse, osv. Det er det, jeg synes der er det væsentlige i det her. Men derfor kan regionalpolitik jo ikke stå ene, men det skal være i sammenhæng med en række andre hensyn; sådan vil det altid være.

Jeg synes, det er en god idé, som der er foreslået, at byretten kan være første instans, og så er det da helt oplagt, at så vil mange af de helt små dommerembeder få kapacitetsproblemer og måske også, hvad skal vi kalde det, ekspertise-problemer. Der er jo faktisk en masse sagsområder, som er så svære, at det kan være svært at have indblik i dem. Altså vi har f.eks. den opfattelse, at rets- og anklagesystemet skal tillægges miljømæssig ekspertise, ikke at vi skal have særretter, men at man skal være sikker på, at man har den ekspertise til rådighed, som man har brug for.

Vi ser frem til, at man får den sidste rapport frem om antallet af politikredse, og vi går stærkt ind for, at politiet stadig væk skal være dér, hvor borgerne har brug for dem. Vi tvivler meget på rationaliseringsgevinster ved at lægge sammen i større enheder. Vi har alt for mange dårlige eksempler på, at det ikke bliver til noget, at de effektiviseringsgevinster ikke er til at hente hjem. Og hvis det så, som i det her tilfælde – og det frygter vi meget – også vil gå ud over befolkningens fornemmelse af nærhed, tryghed osv., så synes vi, at det er negativt.

Så igen det med regionalpolitikken: Det er jo sådan med små enheder, at hvis man i de små samfund rykker de mennesker væk, som har

den højeste uddannelse og den bedste løn og de bedste embeder, så er det endnu sværere at få nye arbejdspladser og nye institutioner, nye virksomheder placeret ude på de steder dér.

Jeg mener, at man må gå den anden vej og tænke, at når byretterne ikke kan overkomme tingene, må de søge ekspertise. Man må kunne overføre dommere som assistance fra et embede til det andet, ligesom man overfører overlæger og lægespecialister fra et sygehus til et andet, når man mangler dem.

Så vi glæder os til den fortsatte debat om det her og håber ikke, at det går så galt, som der er lagt op til.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Så er det ordføreren for forespørgerne i anden omgang.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil afslutningsvis sige tak for en god debat. Jeg synes, vi er kommet omkring nogle af de synspunkter, som rører sig i debatten. Det har måske været svært at få regeringspartierne til at sige det samme i Folketingssalen, i hvert fald justitsministeren og Socialdemokratiet, som man kan høre ude omkring på møderne i landet, som man kan læse i nogle af de aviser, som interesserer sig for nogle af de her ting.

Men alligevel kan vi jo konstatere, at der i hvert fald for en række partiers vedkommende meget klart er sagt, at man ikke vil være med til det oplæg, der ligger, at man mener, at antallet af politi- og retskredse ikke skal sænkes i det omfang, som der lægges op til både i det første udkast til beslutning for Politikkommissionen og også i rapporten fra Strukturkommissionen.

Jeg kan konstatere, at både Venstre, De Konservative, SF, Kristeligt Folkeparti, CD og så også mit eget parti, Dansk Folkeparti, har sagt her under debatten, at det ønsker man ikke; så der er et markant flertal imod de planer, som ser ud til også at være de endelige, både fra Politikkommission og fra Strukturkommission.

Det vil vi i Dansk Folkeparti holde partierne fast på, også efter et folketingsvalg. Det skal ikke være sådan, at man siger noget flot noget her, hvor der måske er optræk til et folketingsvalg, og at man så gennemfører noget helt andet derefter. Derfor vil vi selvfølgelig også meget nøje følge, hvad ikke alene Venstre og De Konservative, men også andre partier, gør efter et folketingsvalg. Så vi er i Dansk Folkeparti meget til-

fredse med, at det er der i hvert fald kommet ud af debatten.

Med hensyn til det forslag til vedtagelse, som er fremsat af Kristeligt Folkeparti og Dansk Folkeparti, ser det ikke ud til, at det kan opnå flertal. Men jeg tror på, ligesom vi tidligere mange gange har diskuteret omkring udflytning af statslige arbejdspladser, at det, at vi her i dag diskuterer og lægger spørgsmålet om antallet af retter og politikredse sammen med vores landdistriktspolitik, vil medføre, at vi på sigt kommer til mange flere gange at diskutere, at man inden for alle politiske områder er nødt til at overveje, hvilke konsekvenser nedlæggelse af retskredse og politikredse og andre initiativer på andre områder får for de små samfund, for landdistrikterne ude omkring.

Det er vi nødt til, hvis det skal have nogen mening at vedtage flotte paroler her i Folketinget om, at regeringen skal overveje landdistriktspolitikken og overveje, at man skal udflytte statslige arbejdspladser i stedet for at lægge det hele i hovedstaden. Så det er for os at se et vigtigt aspekt i denne debat, som jeg tror vi kommer tilbage til mange gange.

Som nævnt under debatten er det jo helt klart, at hvis man på den ene side siger, at vi skal sikre, at landdistrikterne har det godt, at vi skal sikre, at de små samfund også får tilført nogle vigtige områder, men så på den anden side bliver ved med at nedlægge kaserner, redningsstationer og i det her tilfælde rets- og politikredse, ja, så hænger det jo ikke sammen.

Derfor er vi nødt til at have en sammenhængende politik, og derfor er det også, vi er tilfredse med, at vi i dag har haft en første diskussion af det område, så vi på et senere tidspunkt kan tage det afgørende med ind, således at vi ikke oplever en massakrering af de små retskredse og politikredse rundt omkring i landet.

Der må ikke blive længere for borgeren til politikredsene og til politikredsenes centrale enheder. Det går ikke. Derfor ser vi det som meget vigtigt, at vi har haft den debat, og at der er tilkendegivet et flertal imod de tanker, der ligger i øjeblikket.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 70 af Peter Skaarup (DF) og Ole M. Nielsen (KRF) (se foran) forka-

stedes, idet 8 (DF, KRF og Kim Behnke (UP)) stemte for, 90 (S, V, KF, SF, CD, RV, EL og Mogens Andreasen (UP)) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 181: Forslag til lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer.

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).
(Fremsat 14/3 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Thomas Adelskov (S):

En overordnet målsætning med regeringens integrationshandlingsplan fra 2000 er, at indvandrere og flygtninge skal deltage i uddannelse og i arbejdslivet på lige fod med andre borgere.

Socialdemokratiet kan støtte dette forslag, fordi det netop er med til at sigte mod at opnå bedre udnyttelse af de uddannelseskvalifikationer, som indvandrere og flygtninge, der opholder sig her i landet, har.

I forbindelse med finansloven for 2000 blev forligspartierne enige om at oprette Center for Vurdering af Udenlandske Uddannelseskvalifikationer. Dette lovforslag skaber de lovgivningsmæssige rammer for centret og de nødvendige kompetencer for at sikre en god sagsbehandling samt centrets muligheder for at trække på de nødvendige faglige ressourcer.

Centret skal efter vores opfattelse således være med til at bidrage til øget integration, eller kort sagt: Målet er, at indvandrere og flygtninge skal have fodfæste på det danske arbejdsmarked for derigennem at blive bedre integreret i det danske samfund, og vi skal udnytte de ressourcer, som de nye borgere har.

I forbindelse med lovforslagets vedtagelse lægger Socialdemokratiet vægt på, at centrets arbejde og mulighederne for vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer bliver bekendtgjort for såvel institution og arbejdsgi-